

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 24Csp/75/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117208330
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kumová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3117208330.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Vierou Kumovou v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 1, Žilina, IČO 31 575 951 proti žalovanému K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. hájom XXXX/XX, A. nad C., štátnemu občanovi SR o zaplatenie úroku z úveru takto

rozhodol:

I. Žaloba o zaplatenie úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 6.254,72 Eur od 17.03.2017 do zaplatenia sa **z a m i e t a**.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 62 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného pôvodne zaplatenia istiny 6.254,72 eur, úroku vo výške 284,84 eur, úrokov z omeškania vo výške 5,29 eur, úrokov 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 6.254,72 eur od 17.03.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatenej istiny 6 254,71 eur od 17.03.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov 284,84 eur od 17.03.2017 do zaplatenia. Súčasne žiadal i náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.03.2015 uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu č. 3162, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 8.500,- eur. Bonita žalovaného bola zo strany žalobcu overená pred poskytnutím úveru v súlade s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných 120 mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 12.08.2022. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 16.03.2017 v zmysle § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v súlade s Úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením zo dňa 11.01.2017. V súlade s čl. 19 bod 19.8 Všeobecných obchodných podmienok Prima banky Slovensko, a.s. sa písomnosť banky adresovaná klientovi považuje za doručeníú: dňom jej prevzatia alebo odmietnutia jej prevzatia, pokiaľ sa doručuje osobne alebo kuriérom; tretím dňom po Jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku; vytlačeníú správy o odoslaní, ak bola zaslaná prostredníctvom faxu; odoslaníú, ak bola zaslaná prostredníctvom elektronickej pošty (emailom) alebo prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS). Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatnenia (dňa 16.03.2017) predstavovala 6.604,85 eur. K uplatnenému zmluvného úroku po zosplatnení žalobca uvádza, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na §§ 502 ods. 1, 503 ods.3 Obchodného zákonníka a komentár IURA EDITION: „Z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodit', že

povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia, strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchylné." „Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku a hneď v dvoch rovinách; vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú tak svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania (§ 369 ods. 1). Úprava úroku z omeškania, ako aj úroku z úveru je podporná (má dispozitívny charakter), a preto je, samozrejme, rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Svojou dohodou môžu rôzne kombinovať uplatnenie oboch inštitútov v konkrétnom prípade." Dodal, že z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZSÚ), v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. V uvedenom žalobca odkázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, vydaný vo veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod č.k. 5C/26/2016. Podľa tohto rozhodnutia, keďže zmluva neobsahuje dohodu o úroku odlišnú od zákona, platí ustanovenie § 497 obchodného zákonníka. Dodal, že vychádzajúc z tohto ustanovenia, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie ustanovenia, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka. Teda, odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka zmluva od počiatku nezanikla a naďalej trvá právo veriteľa, a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka, vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. Navrhol, aby súd vydal vo veci platobný rozkaz.

2. Tunajší súd návrhu čiastočne vyhovel a vydal vo veci dňa 10.08.2017 platobný rozkaz č.k. 24Csp 75/2017-42 ktorým uložil žalovaného povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 6 254,72 €, úrok vo výške 284,84 €, úroky z omeškania vo výške 5,29 €, úroky z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatenej istiny 6 254,71 € od 17.03.2017 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov 284,84 € od 17.03.2017 do zaplatenia. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.09.2017. O trovách konania rozhodnuté nebolo.

3. Predmetom konania následne zostal len uplatnený nárok na zaplatenie úrokov 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 6.254,72 eur od 17.03.2017 do zaplatenia.

4. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 19.03.2019. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil s tým, že súhlasí, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalobcu(§ 180 Civilného sporového poriadku).

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím vyjadrenia žalovaného, oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise predložených žalobcom a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Zmluvou o úvere č. 0000000000003162 zo dňa 15.08.2012 poskytol žalobca žalovanému bezúčelový úver vo výške 8.500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných anuitných splátkach po 132,36 eur vždy k 12. dňu v mesiaci počnúc dňom 12.09.2012. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na deň 12.08.2022. Nakoľko žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas žalobca po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením zo dňa 11.01.2017 na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 16.03.2017.

7. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon") účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba podaná žalobcom v časti o zaplatenie úrokov 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 6.254,72 eur od 17.03.2017 do zaplatenia nie je dôvodná. Po preskúmaní predmetnej zmluvy možno konštatovať, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko ide o taký typ zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, pretože táto bola už vopred pripravená, predtlačená. Dodávateľom v tomto prípade je žalobca, ktorý pri uzatváraní zmlúv vykonával svoju podnikateľskú činnosť a spotrebiteľom je žalovaný, ktorý pri uzatváraní zmluvy nevykonával žiadnu obchodnú alebo inú činnosť.

10. Súd je názoru, že žalobcovi za obdobie nasledujúce po zosplatení nárok na úroky nepatrí. Súd zdôrazňuje, že je potrebné jasne rozlíšiť zmluvný úrok, čo je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi za určitých podmienok a vo výške, ktoré si dohodli v zmluve a úrok z omeškania, ktorý môže požadovať veriteľ od dlžníka popri plnení dlhu. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že pri možnosti platenia dlhu v splátkach veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil popri úrokoch z omeškania. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť

jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak by napriek tomu existovala zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou, nakoľko v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie, medzi ktoré patria i úroky z omeškania. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania v skutočnosti neprímerane navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po dohodnutej alebo predčasne vyvolanej dobe splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania.

11. Na podporu správnosti tohto názoru súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012 <aspi://module='JUD'&link='JUD82835SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>-14, v zmysle ktorého ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, podľa ktorého po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Aj prípadná dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do zosplatnenia úveru aj po zosplatnení úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Keďže niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania (zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy), je takáto dohoda o úrokoch nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva i hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany, je preto neprijateľná.

12. Uvedený záver je v súlade i s aktuálnou rozhodovacou praxou, súd odkazuje na rozhodnutie napr. Krajský súd Bratislava, sp.zn. 10Co/73/2018 zo dňa 16. 08. 2018, Krajský súd Nitra sp.zn. 25Co/352/2017 zo dňa 05. 09. 2018, Krajský súd Nitra sp.z. 5Co/304/2017 zo dňa 24. 10. 2018, Krajský súd Prešov sp.zn. 21Co/112/2018 zo dňa 16. 10. 2018, Krajský súd Žilina sp.zn. 5Co/23/2018 zo dňa 26. 06. 2018, Krajský súd Trenčín sp.zn. 19Co/70/2018 zo dňa 25. 10. 2018.

13. Nakoľko žalobcovi patrí úrok iba do splatnosti úveru a žalobca v posudzovanej veci zosplatnil úver žalovaného dňa 16.03.2017, zmluvný úrok už žalobcovi od 17.03.2017 nepatrí a preto súd žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia zmluvného úroku do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol.

14. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Podľa § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 Civilného sporového poriadku tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pretože obe sporové strany boli v konaní úspešné približne v rovnakej miere.

17. Po vyčíslení zmluvných úrokov, úrokov z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu uplatnil žalobou právo na zaplatenie sumy 9.316,81 eur (6.254,72 eur + 284,84 eur+ 5,29 eur+ 1.750,72 eur + 1.007,60 eur + 13,64 eur). Úspešný bol iba čiastočne a to v sume 7.566,09 eur (6.254,72 eur + 284,84 eur+ 5,29 eur+ 1.007,60 eur+ 13,64 eur) čo predstavuje 81%. V časti o 1.750,72 eur bol úspešný žalovaný, čo predstavuje 19%- ný úspech v konaní. Súd preto rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62 % (81 -19). O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.